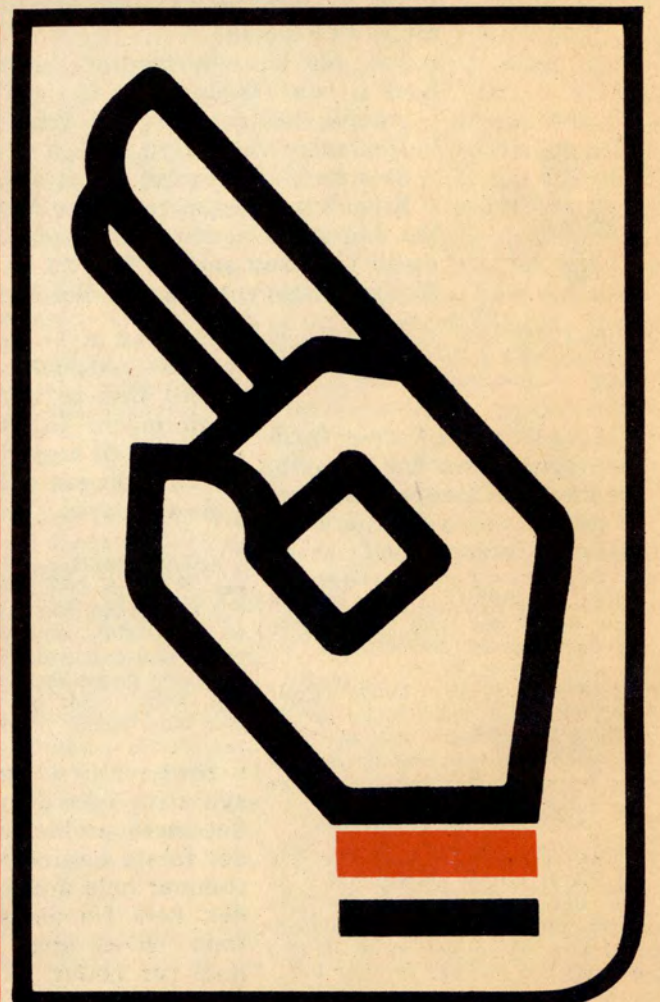

Halfdan Hegtun møter Vet ikke-familien

Utgitt av
"JA til EF"
Aksjonen

Politik- erne må følge folke- fler- tallet

Hvor er den alminnelige, jevne „vet-ikke-mann” å finne? Hvor er en familie som er representativ for den ansvarlige og forstandige tvilrådighet i spørsmålet om Norges inntreden i EF?

På vår jakt etter den typisk søkende og letende «vet-ikke-mann» gikk VG direkte inn på Oslo Hovedbrannstasjon og fremførte vårt ærend. Har dere ham her? Brannfolk er jordnære, ansvarsfulle folk. Brannfolkene i Oslo tygget på spørsmålet. Så ropte de på «Baltzer». «Baltzer» — psevdonym for brannkonstabel Odd Baltzersen, er politisk interessert. Han leser aviser og lytter på radio og TV. Men han har ikke bestemt seg for hva han vil stemme på i EF-saken.

... Ikke har kona bestemt seg heller. Fru Alice Baltzersen arbeider på Røde Kors i Oslo. De slo begge til da VG tilbød seg å bringe en politiker til hus, — nemlig Halfdan Hegtun. Fru Baltzersen sørget for det kulinariske, og kaffekannen var velfyllt.

Selv hadde ekteparet rustet seg med spørsmål til Hegtun.

Etter hvert sluttet resten av familiekretsen seg til bordet — datteren Eva (10. klasse i Ungdomsskolen på Grefsen), yngstedatteren Anita (8. klasse), og til sist kom sønnen Jan, 19 år, fra jobb, og han hadde med seg bikkja Buster. Sistnevnte var imidlertid ikke interessert —

BALTZERSEN: — Ja, vi hører altså til dem som teller på knappene.

Hegtun: — Er det fordi dere synes dere har fått vite for lite om EF, eller er det fordi dere stadig veier på argumentene for og imot?

BALTZERSEN: — Det er fordi vi veier for og imot. Der er argumenter på begge frontavsnitt.

FRU B: — Vi leser aviser og ser på TV. Det er svært meget av de samme argumentene som går igjen og igjen. Vi har iallfall bestemt oss for at vi skal stemme. Det er vår plikt.

BALTZERSEN: — Ja, innen den tid får vi tatt et standpunkt — så sant det overhodet er mulig å ta et standpunkt med god samvittighet. Men nå vil jeg stille Hegtun et spørsmål når han først er her...

Hegtun: — Jeg tok med meg markedsmeldingen. Vær så god! Den er utarbeidet av Regjeringen. Jeg hører ikke selv med til regjeringspartiet. Men meldingen dekker svært godt mitt syn.

BALTZERSEN: — Vi preker en del om denne saken på jobben. Og det som stadig kommer fram som en bekymring, er frykten for at norsk tilslutning til EF fører til at vi får en masse fremmedarbeidere som konkurrerer om jobbene og gjør våre vilkår vanskeligere.

Hegtun: — For min del synes jeg ikke det punktet er det mest problematiske. For det første har vi ikke vår og sommer hele året i dette landet. Folk fra det sørlige Europa trives stort sett ikke med vår vinter. Vi har i dag

ca. 15 000–20 000 fremmedarbeidere, og jeg kan ikke skjønne hvorfor det skulle blusse slik opp fordi om vi melder oss inn i EF. Overfor land utenfor EF, f. eks. tyrkere, pakistanere og andre fra fjerntliggende land, vil vi fortsatt kunne føre den politikk vi vil. — Innen EF vil det være fritt arbeidsmarked, slik det har vært i Norden i mange år. — Men samtlige EF-land untatt Italia har jo underskudd på arbeidskraft. Det er ingen grunn til at de plutselig skulle reise til Norge!

BALTZERSEN: — Vel, vi har snakket en del om dette på jobben.

Hegtun: — Skulle det mot alle formodninger gå slik at

Norge, eller et annet EF-land, plutselig skulle få en urimelig søkning av arbeidstakere fra andre EF-land, vil dette kunne reguleres ved unntaksordninger. Det er ikke meningen at det ene EF-land skal kunne eksportere sin arbeidsløshet til andre. Meningen er å øke den individuelle frihet. En nordmann kan ha lyst til å jobbe et år eller to i Frankrike, og en franskmann i Norge, — og begge vil nyte godt av de sosiale goder i de land de gjester. Det er i og for seg et fint tilbud.

BALTZERSEN: — Men nå vet vi at vi har det godt i Norge med sosiale tiltak. Er det like godt i alle andre EF-land?

Hegtun: — De sosiale støttesystemer er ikke like. I en rund sammenlikning vil Norge nok ligge godt an — men ikke best. Vi overdriver av og til når vi tror at Norge har gjort det best på alle sosiale områder...

BALTZERSEN: — Det kan altså ikke tenkes at utlendinger vil trekke hit for å nyte godt av vårt sosiale nivå?

Hegtun: — Det er neppe sannsynlig. Forskjellene er ikke så dramatiske at folk vil bryte opp fra fedreland og hjemsted av den grunn. De

fleste vil helst være der de er født og vokst opp.

FRU B: — Det var iallfall interessant å høre at hvis et land skulle få urimelig tilstrømninger, vil det kunne reguleres.

Hegtun: — Ja, det kan det. Nå hører forresten ikke jeg til dem som hevder at det blir helt problemfritt å gå inn i EF. Vi kan møte visse vanskeligheter — kanskje til dels uforutsette. Det må veies mot problemene ved å stå utenfor.

Vertskap:
Familien Baltzersen.
Gjest: Halfdan Hegtun.
Referent:
Michael Grundt Spang.
Foto: Reidar Fure.

Og skule jeg få lov å sette meg med linjal og passer og tegne det nye Europa, ville jeg ikke tegne det akkurat som EF i ett og alt. Jeg er ikke for alt som er i EF. Men jeg er imot at Norge skal stille seg utenfor når våre venner i Danmark og England går inn. Og vi kan ikke velge løsninger som ikke finnes.

BALTZERSEN: — Jeg er enig i at det kan være farlig for et lite land å stå alene. Men der er altså en god del intelligente mennesker på begge sider i denne striden...

Hegtun: — Enig.

BALTZERSEN: — Og når ekspertene strides, hvorledes kan da menigmann finne det rette standpunkt?

FRU B: — Jeg er ikke så sikker på at det er riktig å holde denne folkeavstemningen. De som har mest rede på dette, burde avgjøre saken.

BALTZERSEN: — Men nå var vi jo nettopp enige om at de som har mest rede på saken, ekspertene, har delt seg. Faktisk er jeg for at det skal holdes folkeavstemning. Men da bør også politikerne være moralsk forpliktet til å følge folkeflertallet.

H e g t u n: — Det er jeg glad for å høre. Jeg synes også det er for galt å be folk slite med disse problemene, lese brosjyrer, høre på radio og TV, og så skulle ikke politikerne ta hensyn til det fullt ut.

BALTZERSEN: — Hvis ikke dere vil følge folkeflertallet, kan dere like godt la være å holde hele avstemningen.

H e g t u n: — Har De inntrykk at dette er en gjengs oppfatning mann og mann i melom?

BALTZERSEN: — Ja, det har jeg.

H e g t u n: — Hva sier dere om fisken?

BALTZERSEN: — Den hører ikke til det vi diskuterer mest. Vi har liten greie på fiskernes problemer, vi i Oslo. Men det heter jo at

fiskerne kommer til å møte vanskeligheter.

H e g t u n: —Jeg har vondt for å tro at de vil det, med den ordning vi har fått. Hvis vi ikke kommer inn i EF, vil vi møte tollmurer på fisk i hele EF. Kommer vi derimot inn, vil våre fiskere få tollfri adgang til et marked på 250 millioner mennesker. Dit kan vi selge fisk, fiskeprodukter, frossenfisk. Jeg begriper ikke at fiskenæringen som næring kan gå imot dette, etter den avtalen vi fikk.

VG: — Andre hovedproblemer?

FRU B: — Egentlig ikke hovedproblemer. Men mange er usikre. Det betyr imidlertid meget pro- EF at Danmark og England går med. De ville ikke ta et så svært skritt hvis det var så dårlig.

H e g t u n: — Og vi for vår del har jo vært sammen med danskene og britene i alle vestlige samarbeidsorganisasjoner i snart 25 år. Vi hører med i det selskapet, synes jeg. Skulle nå England og Danmark gå inn i EF, og vi ikke, — så gjør vi for første gang et brudd på den linjen. Det liker jeg ikke tanken på. Situasjonen er annerledes for Sverige, Sveits og Østerrike, som hele tiden har ønsket å være nøytrale. De står i en annen stilling.

BALTZERSEN: — Grovt skissert tror jeg nok at jeg heller mot pro-EF. Men det er å ta jumpet som er litt vanskelig...

H e g t u n: — Egentlig har vi ikke bedt om en situasjon der vi måtte velge å jumpe i den ene eller den annen retning. Det er bare slik at det er en langvarig europeisk utvikling som har ført fram til en situasjon som tvinger oss til å ta et valg. Vi kommer nok ikke forbi det.

BALTZERSEN: — Kan det bli vanskelig for skipsfarten hvis vi står utenfor? Kan det tenkes at den ikke får frakter?

H e g t u n: — Problemene kan skisseres med stikkordene flaggdiskriminering og kravene om å frakte egne varer på egne skip. Norsk politikk går ut på frihet på havene. Vi har en så enorm flåte at vi ikke kan beskjeftige den med å frakte bare egne varer. Derfor er det viktig å være med i EF og være med på å bestemme den politikken som skal føres på havet. Og her teller virkelig lille Norge. Tenk på at Norge, som bare har 1/1000 av jordens befolkning, og 1/100 av verdenshandelen til og fra norsk havn — vi har likevel nesten 1/10 av verdens flåte! Det sier noe om hvor svære vi er i skipsfart.

DATTEREN EVA: — Jeg synes det er dumt at skoleelevene skal holde egen avstemning om EF. Vi vet ikke nok.

DATTEREN ANITA: — Skulle ikke skolen være upolitisk?

H e g t u n: — Vel, det drives vel ikke propaganda noen vei i skoletimene. Men ellers er det vel bare naturlig at elevene er interessert i EF i forbindelse med fag som historie og samfunnskunnskap.

BALTZERSEN: — Her leser jeg i markedsmeldingen at selv om Norge deltar i EF, hindrer ikke dette oss i å føre en nasjonal politikk, f. eks. med hensyn til miljøvern. Vi blir altså ikke helt maktesløse.

H e g t u n: — Selvfølgelig blir vi ikke det. Hvis det hadde vært noe i påstandene om at Norge mistet sin suverenitet, ville ikke et fornuftig menneske her i landet gå inn for det. Jeg er for øvrig ikke enig i det uttrykket som brukes — at vi overfører myndighet til fremmede mennesker nede i Brussel. Vi overfører en del av vår myndighet til felles organer — der vi selv sitter og er medbestemmende!

VG: — Hva sier dere til muligheten for regjeringskrise hvis folket stemmer Brattelis EF-forslag ned?

BALTZERSEN: — Ærlig talt så mener jeg ikke at Regjeringen nødvendigvis må gå, om den får flertall mot seg. Den burde rett og slett kunne si at den da tar folkets avgjørelse ad notam. Men det er kanskje en såkalt politisk umulighet?

H e g t u n: — Som Røise-land sa i Lagtinget, — en kan ikke tvinge en regjering til å sitte å føre en politikk den ikke er enig i. Men dette problemet angår ikke meg så meget som det angår Arbeiderpartiets velgere. Det som vel er helt klart, er at hvis Arbeiderpartiets store flertall satser sterk på Norges framtid i EF — og lider nederlag — så er vel ikke Arbeiderpartiet helt det samme partiet lenger. Da blir det vel andre personer og andre synspunkter innen partiet som vil prege kursen videre. På samme måte som Norge også vil ha plassert seg litt annerledes på det politiske Europakartet.

FRU B: — Jeg tror at de fleste vil votere for EF. Blant dem som vipper, vil flest vippe over i ja-leiren. Det er mitt inntrykk, når jeg snakker med folk.

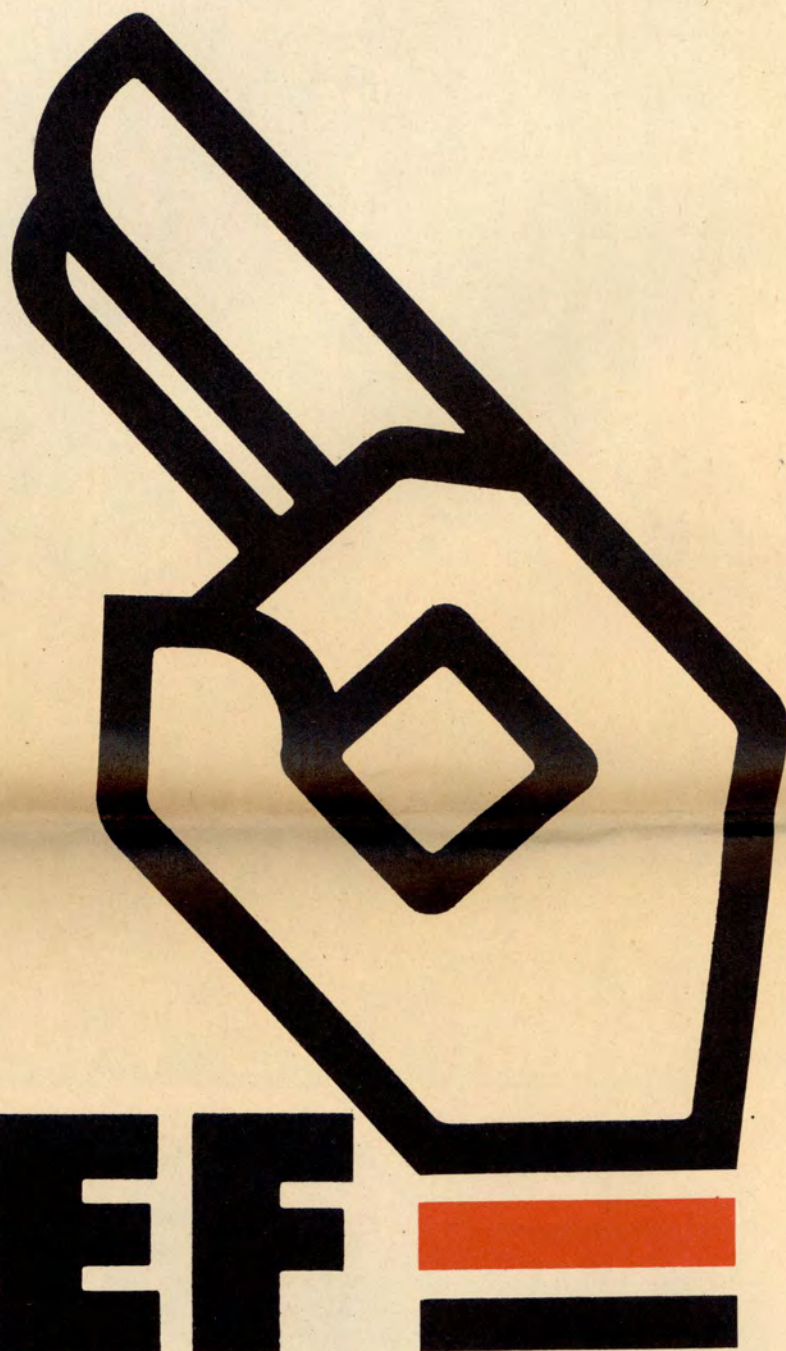
BALTZERSEN: — Jeg tror også det vil gå i den retningen at det blir flertall for. Når det øyeblikket nærmer seg at avgjørelsen skal tas, kommer man til å tenke på at det kan bli farlig å si nei. Men det er et vanskelig spørsmål — det er sikkert!

«JA til EF» er en tverrpolitisk og tverrfaglig organisasjon for alle som mener at Norge bør bli medlem av EF.

På landskonferansen 11. mars ble landsstyret for «Ja til EF»-aksjonen valgt. Styret fikk følgende sammensetning:

Reidar Carlsen, formann
Ola H. Metliaas, nestformann
Olav Benum
Ove Bergvoll
Petter Jakob Bjerve
Borghild Bondevik Haga
Steinvor Ellingsen
Arne Hammer
Petter Haraldsvik
Gudmund Harlem
Gunnar Hellesen
Turid Holen

Tor Holtan-Hartwig
Erling Johansen
Johan Lyche
Ole Myrvoll
Finn Nilsen
K. M. Skjellerudsveen
Peder Søiland
Gunnulf Tinne
Leiv Vidvei
Grethe Værnø
Liv Østlie

Si JA til EF

Til «JA TIL EF»-aksjonen,
Cort Adellersgt. 16, Oslo 2.
Tlf. 56 51 85 -
Postboks 2599, Solli,
Oslo 2.

Jeg ønsker å tegne meg som støttemedlem og vil gi et bidrag på kroner

- som ☐ er sendt over postgiro 210811
☐ er sendt over bankgiro 8200.01.40208
☐ følger vedlagt i sjekk
☐ Jeg ønsker informasjonsmateriell tilsendt
☐ Jeg ønsker å delta i det lokale arbeid

Navn

Adresse

Kontroll: Ildal og Waaler & Co., Statsautoriserte revisorer.